# Toruń na liście UNESCO

**4 grudnia 1997 roku, podczas XXI plenarnej sesji Komitetu Dziedzictwa Światowego UNESCO w Neapolu, Zespół Staromiejski Torunia został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego UNESCO.**

**Jak wyglądała historia wpisu?**

Starania o wpisanie Torunia na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO sięgają roku 1989, gdy z inicjatywy Pax powstał Społeczny Komitet działający na rzecz wpisania Starego Miasta w Toruniu na listę. Przewodniczącym tego zespołu został prof. Sławomir Kalembka.

1 marca 1989 r. odbyła się sesja na temat: "Komitet Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego i zasady jego postępowania w odniesieniu do dóbr kultury i natury kwalifikowanych do wpisu na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego".

Na spotkaniu zorganizowanym przez ówczesnego prezydenta Torunia dra Jerzego Wieczorka 23 października 1991 roku przedstawiciele środowisk twórczych i przedstawiciele Rady Miasta Torunia, uznali za celowe kontynuowanie tej akcji.

W latach następnych nie Komitet, ale Prezydent Miasta Torunia dr Jerzy Wieczorek, oraz prof. Marian Arszyński i Miejski Konserwator Zabytków Zbigniew Nawrocki poruszali tę sprawę przy okazji spotkań z Generalnym Konserwatorem Zabytków i przedstawicielami Ministerstwa Kultury i Sztuki. Podczas rozmów uzgodniono, że władze Torunia oficjalnie wystąpią do Ministra Kultury i Sztuki z wnioskiem o wszczęcie starań rządu RP o wpisanie Torunia na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO i przygotuje materiały niezbędne jako załącznik do wniosku. 15 kwietnia 1996 roku zawarta została umowa między Urzędem Miejskim w Toruniu i Uniwersytetem Mikołaja Kopernika na wykonanie w Instytucie Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa pracy naukowo-badawczej pod tytułem: "Dokumentacja opisowo-analityczna, kartograficzna i fotograficzna do wniosku o wpisanie miasta Torunia na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego". Opracowanie powierzono zespołowi, w skład którego weszli: prof. Jan Tajchman - kierownictwo i organizacja; prof. Marian Arszyński - koncepcja, tekst i redakcja; mgr Zbigniew Nawrocki - konsultacja w zakresie problematyki konserwatorskiej.

W czerwcu 1996 roku materiał był ukończony i został przekazany Generalnemu Konserwatorowi Zabytków prof. dr Andrzejowi Tomaszewskiemu.

W październiku 1996 roku na skutek wniosku Rządu Polskiego do UNESCO o wpisanie Torunia na Listę, przybył do miasta i był obecny na sesji Rady Miejskiej przedstawiciel Komitetu Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO prof. dr architekt Jonas Glemża - Wiceminister Kultury Litwy,

Dyrektor Departamentu Kultury w Ministerstwie Kultury Litwy, Członek Komitetu Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO. Był on delegowany do Torunia przez Komitet w celu sprawdzenia zgodności ze stanem faktycznym informacji zawartych w dokumentacji będącej załącznikiem do wniosku. Jego opinia była dla Torunia pozytywna. (Tu znajdziesz najważniejsze tezy wynikające z raportu J.Glemźa [1])

Wpisu dokonano podczas XXI plenarnej sesji Komitetu Dziedzictwa Światowego UNESCO w Neapolu, która odbyła się pomiędzy 4 i 6 grudnia 1997 roku. Głosowanie odbyło się 4 grudnia (i tę datę uznaje się za datę wpisu), a certyfikat potwierdzający fakt umieszczenia Torunia na liście nosi datę 6 grudnia 1997 roku, czyli datę zakończenia obrad sesji plenarnej.

Czwartego i piątego czerwca 1998 roku w Toruniu odbyły się główne uroczystości związane z tym wydarzeniem. Patronat nad imprezą objął ówczesny Prezes Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej prof. Jerzy Buzek.

5 czerwca 1998 podczas uroczystej Sesji Rady Miejskiej Torunia w Sali Mieszczańskiej Ratusza Staromiejskiego został oficjalnie przekazany władzom samorządowym Torunia dokument potwierdzający wpis Torunia na Światową Listę Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego UNESCO. Certyfikat wręczył przedstawiciel Centrum Światowego Dziedzictwa, Peter Strasser.

W przeddzień uroczystej sesji Rady Miejskiej, w ramach obchodów, zostały wręczone specjalnie wybite na tą okazję w brązie medale pamiątkowe oraz statuetki Herbu Torunia. Zostały one przyznane osobom, które przyczyniły się do wpisu Torunia na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, a także tym, którzy wnieśli znaczący wkład naukowy w odnowę toruńskiej starówki.

Statuetki otrzymali:

- dr Bernd von Droste zu Hülshoff (dyrektor Centrum Światowego Dziedzictwa)
- prof. Jonas Glemźa; dr Henry Cleere.

Medale otrzymali:

- prof. dr hab. Marian Arszyński
- prof. dr hab. inż. architekt Jan Tajchman
- dr Jerzy Wieczorek
- prof. dr hab. Sławomir Kalembka
- prof. dr hab. Bohdan Rymaszewski
- Jan Zobolowicz
- Janina Mazurkiewicz
- Zofia Wolniewicz
- Stanisław Miklaszewski
- Zbigniew Nawrocki

Oficjalnym ceremoniom towarzyszyły imprezy kulturalne i festyny. Wielkim finałem uroczystości był pokaz sztucznych ogni na Bulwarze Filadelfijskim.

**Odnośniki:**
[1] http://torun.pl/index.php?strona=zw_got#glemza